

ne itd. je vpogledati tozadevni odlok, ki so ga dobila svoječasno šolska vodstva. Pripominjamo, da drugačnih ugodnosti državna železnica ne daje. Za popust na žrznali železnici se bomo pravočasno pobrižali tukaj.

UJU poverjeništvu Ljubljana.

+ ZVEZA SLOV. UČITELJEV IN UČITELJIC NA BIVSEM ŠTAJERSKEM ima v nedeljo, dne 16. t. m. v Mariboru v deški meščanski šoli delegacijsko zborovanje.

Vzdored; Ob 8. uri (točno) odborova seja. Ob 9. uri delegacijsko zborovanje: a) Poročila funkcionarjev. b) Mariborska oblast in šolstvo. c) Razgovor in sklepanje o razpustu Zveze. d) Slučajnosti.

Ker se po našem zborovanju vrši ustanovni občni zbor društva »Učiteljski dom«, pridite točno. Delegete naj pošljijo tudi društva, ki so se že izrazila za razpust da se dodobra pomenimo. Posebnih vabil ne razpošiljamo. (Na vsakih 25 članov se voli en delegat).

+ UČITELJSKI DOM V MARIBORU sklicuje na nedeljo dne 16. julija 1922 ob 10. uri v deško meščansko šolo v Mariboru ustanovni občni zbor z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročila pripravljalnega odbora. 2. Čitanje in sprejetje pravil. 3. Volitve: a) upravnega, b) nadzorskega odbora. 4. Slučajnosti. — Pripravljalni odbor.

— Vsa učiteljska društva in člani mariborske oblasti opozarjamo na ustanovni občni zbor »Učiteljski dom«, ki se vrši v nedeljo dne 16. t. m. ob 10. uri v deški meščanski šoli v Mariboru. Stanovska zavednost in dolžnost veva, da je vsako društvo zastopano vsaj po enem delegatu, če ni možno več. Naj se udeležijo zborovanja, kdorkoli se more, ki se za stvar zanima. Zaradi kratkega časa in stroškov se posebna vabila ne pošiljajo niti društvom niti posameznikom. Pripomnimo le, da se vrši isti dan ravnotam občni zbor »Zveze štajerskih učiteljskih društev«.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

— Novomeško učiteljsko društvo je sklenilo na svojem zborovanju na Čatežu, da ustavi s 15. julijem t. l. vsem članom, ki niso še plačali polletne članarine, stanovske liste. Tovariši-ce, upoštevajte to in storite svojo dolžnost. — Blagajnik.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA POL. OKRAJ LJUTOMER je zborovalo dne 4. maja 1922 pri Sv. Jurju ob Ščavnici ob navzočnosti 50 članov.

Otvoritev. Predsednik tov. Mavrič odpravlja zborovanje in izraža prisrčno veselje nad polmoštevno udeležbo. Zahvaljuje se za ljubeznjivost in kolegijsko prijaznost jurjevskih tovarišev ter jih iskreno pozdravlja. Nadalje pozdravlja staro našo znanko Hermino Mohorčičevo in novo članico Jugovo.

Pržno preide na dnevni red, častita tov. Cvetku kar najiskrenejše k njegovemu imenovanju na Breg pri Ptujju. Na njegovem novem mestu mu želi v imenu celega društva obilo sreče.

Dalje poroča tov. predsednik, da so o priliki poseta pokrajinskega namestnika Iv. Hribarja v Ljutomeru, pri sprejemanju deputacij zastopali naše društvo tov. Mavrič, Čulk in Perč Krivin. Minister Iv. Hribar se je zahvalil in med drugim rekel, da je treba gojiti zlasti med učiteljskim lepe manire in lepe besede. Dalje je povdarjal, da moramo gledati na zunaj, da smo pionirji prosvete, ki ne odgajamo samo mladine, ampak tudi odrasle.

Čitanje zapisnika. Zapisnik se prečita in odobri. Glede blokov omenja tov. Mavrič, naj se denar nakaže, z nerazprodanimi pa naj se počaka. Apel tov. Zacherla je imel uspeh. Želi le, da bi se ženski zbor pokazal malo več zanimanja za pevske vaie.

Dopisi. Zveza kulturnih društev vabi za pristop članov. Tvorinica učil za nabiranje članov. Tov. Mavrič pozivlja, naj bi se priglaslo čim več članov. Samo po sebi za nabiranje članov. Določimo se za Ljutomer in Gornjo Radgono po enega nabiralca. Za Ljutomer tov. Slavico Zacherl, za Gor. Radgono pa tov. Javšovec.

Stanovske in društvene zadeve. Nekateri tovariši ne dobivajo redno »Zvončka«. Sklene se, da se naprosi poverjeništvu, da to vprašanje čimprej ozioroma pojasni. Tov. Ivanjšič predlaga, naj bi se dva dneva pred vel. počitnicami na šolah, kjer se potrebuje za beljenje razredov, odtegnila ter nadomestila o velikih počitnicah. Nadzornost, Koropec pojasnjuje, da se da le v izrednih slučajih lahko prosto. Dalje se, sklene, da naj

Udruženje posreduje pri Viš. kol. svetu, da dobimo pravočasno za srednjo in višjo stopnjo učnih knjig, zlasti računice in čitank. Tov. predsednik ponovno apelira, da bi se člani društva spominjali rezervnega sklada in predlaga naj bi denar pobirali šolski voditelji. Društvo za zaščito dece za Gornjo Radgono in okraj deluje le še malo časa. Izid je minimalen. Predlaga, naj napravi društvo cvetlični dan v zvezi s tombolo. Šolski vodje naj prijavi otroke, ki so potrebni podpre.

Predavanja. Tov. Marica Fürstova predava o kmet. gospodinjstvih nad. tečajih na osnovnih šolah. Uvodoma poroča, da se je lansko leto udeležila pettedenskega gospodinjstvenega nad. tečaja za ljudskošolske učiteljice, ki se je vršil na gospodinjstvi šoli Kmetijske družbe za Slovenijo v Ljubljani. Omenja, da je bil tečaj zelo naporen a ravno radi tega zelo poučljiv. Nadalje poda točke za ustroj kmet. gospodinjstvih tečajev. H koncu svetuje svojim kolegijam, da bi sledile njenemu zgledu ter naj se prijavi k udeležbi, če bo zopet letos odprtien tak gospodinjstveni vad. tečaj za ljudskošolske učiteljice. Tov. Herzog pozdravlja govornico in dostavlja, da se ženski spol res premo pripravljaja na zunanaj, kajti le učiteljica, ki bo delala v tem smislu tudi zunaj šole, bo delila vrlino med ljudstvo. Priporoča, naj se res poprimeio tovarišice nasveta predavateljice, da pomagajo deliti to dobro dekleto ter napraviti iz njih dobre matere. Tov. Fürstova poroča nadalje, da je dobila pri posloilnici in okrajnem zastopu znatno podporo, tako da bo lahko tekem teh počitnic začela s šolo pri Sv. Duhu. Teoretični pouk bi se vršil v šolski sobi. Za ročna dela na naj bi prišle na pomoč učiteljice ročnih del. Tako idealnemu požrtvovalnemu delu so vsi burno odobravali.

Nato sledi predavanje tov. Ivanjšiča o pouku iz rastlinoznanstva. Povdarja, da zelo malo storimo, kar se tiče rastlin ter naglašava vseskozi biološki moment. Zbuditi je treba zanimanje do narave in čut do nje, ljubezen do njih in do domovine po kateri hodimo.

Za izčrpano in dobro premišljen referat se mu tov. predsednik z iskreno besedo zahvaljuje ter zaključil nad tri ure trajajoče zborovanje.

+ LOGAŠKI KROŽEK je zboroval 20. maja t. l. v Žireh ob navzočnosti 27 članov. V lepem, planinskem kraju, s cvetočo obrtjo smo bili sprejeti od domačinov, ki so nam najprej razkazali krajevne znamenitosti. Med drugim smo videli krasen Orlovski dom, veliko, lepo cerkev, moderno elektrarno, prostorno župnišče s krasnim, obsežnim poslopjem — mežnarijo in Sokolski dom. Ne zamerite, da ne omenjam poleg mežnarije tudi šole. Teh dveh se v Žireh ne da primerjati, kajti šola ne spada v to vrsto. Šola je pač samo šola in kot taka že po zunanosti ne sme spadati med krajevne znamenitosti. Ob 10. je predsednik otvoril zborovanje, pozdravil tov. nadzornika L. Punčuha ter poročal o pristopu krožka k »Tvorinici učil«, kar se je soglasno odobrilo ter pripravil pristop k temu zavodu tudi vsakemu posamezniku ter končno povdarjal potrebo po stanovski zavednosti in iskreni kolegijsnosti. Nadzornik tov. Punčuh je pozival nato vse še neorganizirane tovarišice) k pristopu, povdarjajoč, da je naše društvo strogo stanovsko in le stanovsko.

Sledilo je nato predavanje o razmerah v Rusiji. Tov. Stravs nam je podal sliko predboljševiške, tov. Doljak pa boljševiske Rusije. Vsem je bilo žal, da se je predavanje že končalo; splošno se je izrazilo želja, naj bi se pri prihodnjem krožkovem zborovanju isto nadaljevalo.

Nato je tov. Stegovec omenil delovanje nam neprijaznega časopisa, ki naj bi mu bil edini namen ščititi šolo in učiteljski ugled pred napadi nasprotnega časopisa. — Odgovoril mu je tov. predsednik, da je ta zamisel gotovo lepa in uvaževanja vredna, a branijo nam izvršiti to idejo v I. vrsti financijelni obzir, v II. vrsti pa v obliki nevarnosti, da bi tak časopis zašel na politično polje ter bi s tem potegnil tudi šolo v naše politično blato. Najboljši odgovor na vse take napade naj bo smotreno in neumorno delo v korist naroda in prosvete.

Po zborovanju se je razvila pri »Petranu« zelo živahna zabava, ki jo je še povečeval »šramel« tov. Hladnika (orkester Jugoslov. Matice v Žireh). Razpoloženje je bilo sijajno in žal smo morali že ob 4. (16.) zapolniti. Vračali smo se z zavestjo, da je bilo to naše zborovanje najlepše, kar jih je bilo po odrešitvi.

+ UČIT. DRUŠTVO ZA MARIBOR IN BL. OKOLICO je priredilo v sredo 24. maja poučen izlet k Sv. Urbanu. Tov. Hergouth nam je med potom razlagal nastanek mariborske kotline, Pohorja in Koziaka iz geološkega stališča prav poljudno in zanimivo. Od Sv. Urbana pa se je nam odprl razgled na prelepe Slovenske gorice brezštevilnimi grički in hribočki. Slišali smo, kako je nastal tudi ta zanimivi del naše domovine.

Tov. Pučelink pa je nam povedal zanimive zgodovinske podatke v cerkvi sv. Urbana. Za učitelja je nad vse važno, da pozna zgodovino kraja in okolice, kjer deluje. Zato so bili obema tovarišema vsi udeleženci izleta prav hvaležni. Udeležba na poučnem izletu je bila dovoljna. Z vsa upravičenostjo pa rečemo, da bi bila lahko prav dobra, ko bi bilo malo manj komodnosti v naših vrstah. A nekaterim je bilo dve uri peš hoda predaleč, drugim vroče, tretji so se pa zbalj dežja.

+ SAVINJSKO UČIT. DRUŠTVO ZA VRANSKI OKRAJ je zborovalo 1. junija t. l. v Lokah. Tov. predsednik je pozdravil navzoče člane, zbrane prvič v tem kraju. Pozdravil je posebno g. okr. nadzornika Černeja, ki se je kljub obilnemu delu odzval povabilu in nas razveselil z referatom »O medsebojnih odnošajih učiteljstva«. Povdarjal je, naj med učiteljskim v splošnem, posebno pa med učiteljskim iste šole vlada najlepša harmonija. Nato je predaval tov. Urek o novem zakonu državnih nameščencev. Prav pregledu nam je podal snov, ki se v bistvu razlikuje od snovi prejšnjega zakona. Navajal je posebno, kar je v načrtu novega.

Sklep. Glede šolske kurjave sklene društvo obrniti se na merodajno mesto. Višji šolski svet se naprosi, naj izpostavi pri založništvih šolskih knjig, da bo z novim šol. letom na razpolago dovoljno številno knjig, kajti njihov pomanjkanje slabo vpliva na učne uspehe. — Na predlog tov. Kramarja častita društvo tovarišu Petričku k odlikovanju vsled zaslug glede hmeljarstva. — Na predlog istega se je med člani pobiral prostovoljni prispevek za Gradišnikov spomenik. Nabrala se je vsota 122 Din.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBORSKI ŠOLSKI OKRAJ je zborovalo dne 10. junija t. l. v Mariboru v mali dvorani Narodnega doma ob 10. uri dopoldan. — Zborovanja se je udeležilo 81 članov in članic. — Odsotni se razun 6, niso opravičili. Prihodnjič se jih bo imenovalo.

Predsednik se spominja v vznešenih besedah poroke Nj. Vel. kralja s kraljičino Marijo. Nato se v spominja blagopokojnega šol. ravnatelja M. Nerata, ki ima nevenilive zasluge za osnovno šolstvo in naš stan.

Predavanje in recitacije. Predaval je tokrat režiser mestnega gledališča g. Milan Skrbinec o temi »Čitanje in deklamacije v šoli«. Predavanje je bilo izredno temeljito ter je prikazalo marsikak nov vidik. Na nekaterih pesništvih O. Župančiča, S. Jenka in S. Gregorčiča je g. režiser pokazal, kako se naj deklamira v šoli, da se bo učenec življal v umetnine naših prvakov. — Drugi del so tvorile recitacije iz sledečih del Ivana Cankarja: »Erotika«, »Mimo življenja«, »Grešnik Lenart« in »Moje življenje«. Ker je bilo prednašanje mojstrsko, so imeli zborovalci resničen umetniški užitek, kar je našlo viden odmev v dolgotrajnem ploskanju.

Stanovske zadeve. Tov. Klemenčič se povabi, da poroča pa prih. zborovanju o organizaciji kmetijsko-nadaljevalnih šol.

Sprejeti predlogi. (Tov. predsednik.) Poverjen. UJU deluj na to, da se čimprej ustanovi višja pedagoška šola v Ljubljani, ker ona v Zagrebu ne odgovarja interesom slov. učiteljstva; osobito isto v Zagrebu vsled velike draginje in drugih neugodnosti ne more izhajati. — Če bi ne bilo možno ustanoviti v Ljubljani višjo ped. šolo vsaj ne v bližnjem času, pa se naj priklonijo k univerzi z pedagoški oddelki tako, da bodo približno odgovarjali ustroju višje pedagoške šole. (Dodatni, modificirani predlog tov. S. Vodenika in tov. M. Godec.) Učiteljsko vztraja k študijm na vseučilišču.

(Tov. predsednik.) Zastopniki učiteljstva v višjem šolskem svetu naj delujejo z vsjo vnemo na to, da višji šolski svet ne izda več naredb, ki žalijo čut učiteljeve posebne svobode. — Tov. predsednik je nadalje predlagal, da naj višji šol. svet vsako negativno rešenje kompetenc za razpisana stalna učna mesta kratko motivira, O tem predlogu se je razvila živahna debata, v katero so po-

segli tov. Rozman, Kramer in tov. M. Godec. — Končno je predlog propadel.

(Tov. Mar. Godec.) Izobrazba učiteljic ženskih ročnih del se mora postaviti na višje stališče. Odgovarjajj postulatam splošne in strokovne izobrazbe. — Naj se ustanovi tudi med učiteljskim »Ferijalni savez« z vsemi ugodnostmi kakor jih ima »Dijaški Ferijalni savez«.

S tem je bilo zborovanje po 2. urah zaključeno.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA PREKMURJE je vršilo dne 14. junija t. l. svoji izredni občni zbor. — Udeležba kljub nestalnemu vremenu povoljna. — Tov. predsednik se spominja uvodoma pokoine dobre naše tovarišice Pavle Črnetove katero je v cvetu njenega življenja ugrabila neizprosna smrt. — Tovarišica M. Vranjekova je pred nedavnim prešla zakrament sv. zakona, na čemur ji tov. predsednik iskreno čestita. — O priliki poroke Nj. Vel. kralja Aleksandra je posebna deputacija izrazila čestitke na okrajnem glavarstvu v imenu učiteljskega društva.

Doosi. Tov. predsednik prečita dopis UJU pov. Ljubljana: nerednost v poslovanju društvenega odbora. Predsednik in tajnik poiasnita od kod izvira vsa nerednost v društvu, nakar je bila društvu izrečena enoglasno zaupnica, le namesto tov. Ježovnikove, kateri je bila kot blaginničarki izrečena nezaupnica, se izvoli tov. Stanetič-Prelogova.

Izlet. Ker je pokrajinska uprava za Slovenijo dovolila prenzko vsoto za podporo, se nameravani izlet prekmurske šolske mladine v Slovenijo preloži na prihodnje šolsko leto.

Razprodaja blokov. Tovarišica Vranjek-Salaba izročil tov. predsedniku 800 K od razprodanih blokov za učiteljski konvikt v Ljubljani.

Volitve. Pri seji širšega sosveta UJU bo zastopal društvenega predsednika tov. A. Boštjančič. Kot delegatka za pokrajinsko skupščino UJU se določil tov. Vranjek-Salaba, njen namestnik tov. Humar. Kot delegat za glavno skupščino UJU se določil tov. Dujc njegov namestnik tov. Franjo Čuček.

Delitev društva. Vsled prevelike oddaljenosti od društvenega centra — Murske Sobote — si učiteljsko sodnega okraja Dolnja Lendava ustanovi lastno društvo. Ustanovni občni zbor se vrši v nedeljo 18. t. m. v Turnišču.

Slučajnosti. Tov. Boštjančič, kot tajnik krajevne zaščite dece in mladine poda obširen referat o namenu te ustanove in prosi tovariše, posebno šolske voditelje, da delovanje ustanove vsestransko podpirajo. — Tov. Humar protestira proti nastavljanju nekvalificiranih učnih moči v narodno ogroženem Prekmurju. Tu naj službuje le priznana učiteljstva, zmožno tudi najtežjega dela med narodom. — V tem smislu sestavljena in sprejeta resolucija se odpošlje na pristojno mesto. — Tov. Lazar predlaga, napraviti na višji šolski svet vlogo, v kateri se naj prosi, da se pri kompetencah za stalna službena mesta v Sloveniji dá prednost onim prosilcem, ki službujejo od zasedbe Prekmurja tukaj. Sprejeto. — Po razgovoru o nekaterih zadevah lokalnega značaja, zaključil predsednik zborovanje.

Pristopite k „Jugoslovanski Matici!“

Listnica upravnništva.

Vsem našim članom in naročnikom »Učit. Tovarisa« in »Popotnika« sporočamo, da ne bomo za dobo počitnic nikomur preminjali naslova, ker bi s tem nastale velike neprilike v dostavljanju listov po počitnicah. Vsak naj si pri poštni upravi tako uredi da se bo list za njim pošiljal.

Upravnik.

Odgovorni urednik: Franc Štrukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Štev. 474.

RAZPIS SLUŽBE NADUČITELJICE.

Na petrazredne osnovni dekliški šoli v Ljutomeru se razpisuje v stalno nameščeno službo nadučiteljice.

Pravilno opremljene prošnje je vložiti po predpisani službeni poti najkasneje do dne

30. julija 1922

pri krajnem šolskem svetu v Ljutomeru.

Okrajni šolski svet v Ljutomeru, dne 29. junija 1922.

I. Koropec l. r.